

Fabrika ulja i biljnih masti
Staparski put bb, Sombor

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
DRUŠTVA

Sombor, avgust 2012.

SADRŽAJ

- 1. Polugodišnji finansijski izveštaj**
- 2. Napomene uz polugodišnji izveštaj**
- 3. Polugodišnji izveštaj o poslovanju**

Период извештавања:

од

01.01.

до

30.06.2012.

Полугодишњи финансијски извештај за привредна друштва ПФИ-ПД

Пословно име: **"СУНЦЕ" А.Д. ФАБРИКА УЉА И БИЉНИХ МАСТИ**

Матични број (МБ): **08067899**

Поштански број и место: **25000**

СОМБОР

Улица и број: **СТАПАРСКИ ПУТ ББ**

Адреса е-поште: **mngr.gen@sunce.co.rs**

Интернет адреса: **www.sunce.co.rs**

Консолидовани/Појединачни: **Појединачни**

Усвојен (да/не):

Ревидиран (да/не):

Друштва субјекта консолидације:*

Седиште:

МБ:

Особа за контакт: **Радмила Дуброја**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **025/25-322**

Факс: **025/22-825**

Адреса е-поште: **radmila.dubroja@sunce.co.rs**

Презиме и име: **Емина Чобански**

(особа овлашћена за заступање)

*Попуњава се у случају сачињавања консолидованог полугодишњег финансијског извештаја

БИЛАНС СТАЊА

на дан **30.06.2012.**

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		30.06. текуће године	31.12. претходне године
1	2	3	4
АКТИВА			
A. СТАЛНА ИМОВИНА (002 + 003 + 004 + 005 + 009)	001	1,340,250	1,404,548
I НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002		
II GOODWILL	003		
III НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	004	115,904	115,904
IV НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (006 + 007 + 008)	005	1,219,799	1,283,520
1. Некретнине, постројења и опрема	006	1,153,299	1,216,218
2. Инвестиционе некретнине	007	66,500	67,302
3. Биолошка средства	008		
V. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (010+011)	009	4,547	5,124
1. Учешћа у капиталу	010	4,547	5,124
2. Остали дугорочни финансијски пласмани	011		
Б. ОБРТНА ИМОВИНА (013 + 014 + 015)	012	2,922,174	3,339,194
I ЗАЛИХЕ	013	168,028	802,119
II СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	014		968
III КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (016 + 017 + 018 + 019 + 020)	015	2,754,146	2,536,107
1. Потраживања	016	2,729,861	2,466,586
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	017		1,084
3. Краткорочни финансијски пласмани	018		
4. Готовински еквиваленти и готовина	019	250	918
5. Порез на додату вредност и активна временска разграничења	020	24,035	67,519
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	021		
Г. ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001 + 012 + 021)	022	4,262,424	4,743,742
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	023		
Ђ. УКУПНА АКТИВА (022 + 023)	024	4,262,424	4,743,742
Е. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	025	5,654,844	5,790,080
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	3,003,401	3,256,344
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	102	1,894,534	1,894,534
II НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103		
III РЕЗЕРВЕ	104	95,370	95,370
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105	635,547	637,379
V НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	106	11,850	11,850
VI НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	107	11,832	11,255
VII НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	108	630,297	628,466
VIII ГУБИТАК	109	252,365	
IX ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	110		
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (112 + 113 + 116)	111	1,208,910	1,437,285
I ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	112		
II ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (114 + 115)	113	356,527	356,527
1. Дугорочни кредити	114	356,527	356,527
2. Остале дугорочне обавезе	115		
III КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (117 + 118 + 119 + 120 + 121 + 122)	116	852,383	1,080,758
1. Краткорочне финансијске обавезе	117	474,403	703,618
2. Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	118		
3. Обавезе из пословања	119	323,256	327,160
4. Остале краткорочне обавезе	120	39,997	35,632
5. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	121	14,724	14,348
6. Обавезе по основу пореза на добитак	122	3	
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	123	50,113	50,113
Г. УКУПНА ПАСИВА (101 + 111 + 123)	124	4,262,424	4,743,742
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	125	5,654,844	5,790,080

БИЛАНС УСПЕХА

од до

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01.-30.06. текуће године	01.01.-30.06. претходне године
1	2	3	4
А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
I ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202 + 203 + 204 - 205 + 206)	201	214,928	1,243,655
1. Приходи од продаје	202	575,743	1,483,272
2. Приходи од активирања учинака и робе	203	8	
3. Повећање вредности залиха учинака	204		
4. Смањење вредности залиха учинака	205	366,976	247,205
5. Остали пословни приходи	206	6,153	7,588
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (208 до 212)	207	373,689	1,213,997
1. Набавна вредност продате робе	208	11,516	617,412
2. Трошкови материјала	209	202,529	433,467
3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	210	53,748	64,570
4. Трошкови амортизације и резервисања	211	63,290	63,871
5. Остали пословни расходи	212	42,606	34,677
III ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201 - 207)	213		29,658
IV ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (207 - 201)	214	158,761	
V ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	215	16	2,726
VI ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	216	94,450	42,142
VII ОСТАЛИ ПРИХОДИ	217	115,207	19,670
VIII ОСТАЛИ РАСХОДИ	218	112,360	53,361
IX ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (213 - 214 + 215 - 216 + 217 - 218)	219		
X ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (214 - 213 - 215 + 216 - 217 + 218)	220	250,348	43,449
XI НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	221		
XII НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	222		
Б. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (219 - 220 + 221 - 222)	223		
В. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (220 - 219 + 222 - 221)	224	250,348	43,449
Г. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
1. Порески расход периода	225	2,017	2,792
2. Одложени порески расходи периода	226		
3. Одложени порески приходи периода	227		
Д. Исплаћена лична примања послодавцу	228		
Ђ. НЕТО ДОБИТАК (223 - 224 - 225 - 226 + 227 - 228)	229		
Е. НЕТО ГУБИТАК (224 - 223 + 225 + 226 - 227 + 228)	230	252,365	46,241
Ж. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	231		
З. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА	232		
И. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији	233		
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	234		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01. до 30.06.2012

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01.-30.06. текуће године	01.01.-30.06. претходне године
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	301	374,434	434,736
1. Продаја и примљени аванси	302	364,445	424,393
2. Примљене камате из пословних активности	303	1	
3. Остали приливи из редовног пословања	304	9,988	10,343
II Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	305	227,583	404,833
1. Исплате добављачима и дати аванси	306	142,355	276,064
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	307	55,987	62,493
3. Плаћене камате	308	19,615	41,496
4. Порез на добитак	309	465	3,084
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	310	9,161	21,696
III Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	311	146,851	29,903
IV Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	312		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	313	9,393	22,406
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	314		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	315	9,393	9,901
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	316		12,505
4. Примљене камате из активности инвестирања	317		1
5. Примљене дивиденде	318		
II Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	319	9,373	4,884
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	320		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	321	9,373	4,884
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	322		
III Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	323	20	17,522
IV Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	324		
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I Приливи готовине из активности финансирања (1 до 3)	325		
1. Увећање основног капитала	326		
2. Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	327		
3. Остале дугорочне и краткорочне обавезе	328		
II Одливи готовине из активности финансирања (1 до 4)	329	147,544	47,878
1. Откуп сопствених акција и удела	330		
2. Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	331	147,544	47,878
3. Финансијски лизинг	332		
4. Исплаћене дивиденде	333		
III Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	334		
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	335	147,544	47,878
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 + 313 + 325)	336	383,827	457,142
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305 + 319 + 329)	337	384,500	457,595
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (336 - 337)	338		
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (337 - 336)	339	673	453
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	340	918	809
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	341	5	
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	342		60
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (338 - 339 + 340 + 341 - 342)	343	250	296

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

од до

у хиљадама динара

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14														
Позиција	АОП	Основни капитал (група 30 без 309)	АОП	Остали капитал (рн. 309)	АОП	Неуплаћени уписани капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија (рн. 320)	АОП	Резерве (рн. 321, 322)	АОП	Ревапоризационе резерве (рачуни 330 и 331)	АОП	Нереализовани добити по основу хартија од вредности (рачун 332)	АОП	Нереализовани губитци по основу хартија од вредности (рачун 333)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак до висине капитала (група 35)	АОП	Откупљене сопствене акције удели (рн. 037, 237)	АОП	Укупно (кол. 2+3+4+5+6+7+8- 9+10-11-12)	АОП	Губитак изнад висине капитала (група 29)	
Стање на дан 01.01. претходне године ____	401	1868095	414	26439	427		440	100814	453	28000	466	642230	479	11850	492	9023	505	637838	518		531	45753	544	3260490	557		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402		415		428		441		454		467		480		493		506		519		532		545		558		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403		416		429		442		455		468		481		494		507		520		533		546		559		
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године ____ (р.бр. 1+2-3)	404	1868095	417	26439	430		443	100814	456	28000	469	642230	482	11850	495	9023	508	637838	521		534	45753	547	3260490	560		
Укупна повећања у претходној години	405		418		431		444		457		470		483		496	2232	509	58050	522		535		548	55818	561		
Укупна смањења у претходној години	406		419		432		445	33444	458		471		484		497		510	67422	523		536	45753	549	59964	562		
Стање на дан 31.12. претходне године ____ (р.бр. 4+5-6)	407	1868095	420	26439	433		446	67370	459	28000	472	637379	485	11850	498	11255	511	628466	524		537		550	3256344	563		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408		421		434		447		460		473		486		499		512		525		538		551		564		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409		422		435		448		461		474		487		500		513		526		539		552		565		
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године ____ (р.бр. 7+8-9)	410	1868095	423	26439	436		449	67370	462	28000	475	637379	488	11850	501	11255	514	628466	527		540		553	3256344	566		
Укупна повећања у текућој години	411		424		437		450		463		476		489		502	577	515	1831	528		541		554	1254	567		
Укупна смањења у текућој години	412		425		438		451		464		477	1832	490		503		516		529	252365	542		555	254197	568		
Стање на дан 30.06. текуће године ____ (р.бр. 10+11-12)	413	1868095	426	26439	439		452	67370	465	28000	478	635547	491	11850	504	11832	517	630297	530		543		556	3003401	569		

Fabrika ulja i biljnih masti
„SUNCE“ ad, Sombor

**Napomene uz polugodišnji finansijski izveštaj
za 2012. godinu**

U Somboru, 30.06.2012. godine

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Fabrika ulja i biljnih masti „Sunce“ a.d., Sombor, sa sedištem u Somboru, Stuparski put bb, bavi se preradom svih vrsta uljarica, proizvodnjom sirovih i rafiniranih jestivih ulja, biljnih masti i margarina, majoneza i srodnih proizvoda, proizvodnja sačme, tehničkih masti, proizvodnja ambalaže od tehničke mase za sopstvene potrebe.

Preduzeće je osnovano 1972.godine na bazi Samoupravnog sporazuma kao OOUR „INUS“. Avgusta 1991.godine usled izmene u načinu poslovanja i organizovanosti, fabrika postaje deoničarsko društvo „Sunce“. Dana 31. jula 1998. godine Sunce postaje akcionarsko društvo na osnovu Odluke o transformaciji (usklađivanje sa Zakonom o preduzećima), i registrovano je u Trgovinskom sudu u Somboru pod brojem Fi. 664/99, registarski uložak I-389.

Akcijama Sunca trguje se na Beogradskoj berzi.

Ukupan broj zaposlenih je 175.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010), koji propisuju primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- *Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Biološka sredstva vrednovana po fer vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje.*

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima.

3.1. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

U skladu sa Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike koji je objavljen u „Službenom glasniku RS“ br. 4/2010 od 29. januara 2010. godine Društvo je odlučilo da neto efekat nerealizovanih kursnih razlika nastalih po osnovu kursiranja dugoročnih dospeća dugoročnih obaveza i potraživanja iskaže na pozicijama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta na dan 30.06.	2012.	2011.
USD	94,1476	70,6398
EUR	115,8203	102,4631

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 30. jun 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva. Na dan 30. jun 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Upravni odbor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Upravni odbor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

3.5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknative vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinski objekti	0.46-15.625	1 – 42	0.46-15.625	2 – 43
Kompjuterska oprema	0.22-6.66	1 – 9	0.22-6.66	2 – 10
Motorna vozila	0.50-17.84	1 – 8	0.50-17.84	2 – 9
Nameštaj i ostala oprema	0.26-23.87	1 – 7	0.26-23.87	2 – 8

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.6. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali. Investicione nekretnine, nakon početnog priznavanja, vrednuju se primenom modela nabavne vrednosti po MRS-u 40 investiciona nekretnina. Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

3.7. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.8. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 30. jun 2012. godine.

3.9. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.10. Kapital

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital (akcijski kapital), rezerve, revalorizacione rezerve, otkupljene sopstvene akcije i akumulirani rezultat.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.14. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. PRIHODI OD PRODAJE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prodaja robe na domaćem tržištu	11.516	690.451
Prodaja proizvoda na domaćem tržištu	564.227	792.821
Prodaja proizvoda na inostranom tržištu		
Ukupno	575.743	1.483.272

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od zakupnina	3.857	5.008
Prihodi od podsticajnih sredstava		
Ostali poslovni prihodi	2.304	2.580
Ukupno	6.160	7.588

6. TROŠKOVI MATERIJALA ILI NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi materijala za izradu	(179.077)	(409.581)
Troškovi ostalog materijala	(2.060)	(2.436)
Troškovi goriva i energije	(21.392)	(21.450)
Ukupno	(202.529)	(433.467)

7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi bruto zarada	(43.505)	(51.673)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	(7.803)	(9.269)
Ostali lični rashodi	(2.440)	(3.628)

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Ukupno	(53.748)	(64.570)
8. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine, postojenja i oprema	(63.290)	(63.871)
- nematerijalna ulaganja		
Ukupno	(63.290)	(63.871)
9. OSTALI POSLOVNI RASHODI		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi transportnih usluga	(7.874)	(168)
Troškovi usluga održavanja	(1.076)	(1.282)
Troškovi zakupnina	(395)	(313)
Troškovi sajmova	(0)	(0)
Troškovi reklame i propagande	(13.206)	(7.807)
Troškovi ostalih usluga	(4.065)	(4.461)
Troškovi neproizvodnih usluga	(4.633)	(4.267)
Troškovi reprezentacije	(46)	(147)
Troškovi premija osiguranja	(4.235)	(5.453)
Troškovi platnog prometa	(166)	(1.675)
Troškovi poreza	(6.090)	(6.668)
Troškovi članarina	(422)	(812)
Ostali nematerijalni troškovi	(398)	(1.624)
Ukupno	(42.606)	(34.677)
10. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata		548
Pozitivne kursne razlike	16	2.178
Pozitivni efekti valutne klauzule		
Ostali finansijski prihodi		
Ukupno	16	2.726
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	(52.725)	(41.215)
Negativne kursne razlike	(24.670)	(356)
Negativni efekti valutne klauzule	(15.931)	(1)
Ostali finansijski rashodi	(554)	(0)
Fin.rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	(570)	(570)
Ukupno	(94.450)	(42.142)
Neto finansijski prihodi/rashodi	(94.434)	(39.416)

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

11. OSTALI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ostali prihodi		
Prodaja opreme	6	540
Prodaja materijala	188	186
Prodaja sirovina	104.922	
Prodaja ambalaže	6.918	11.987
Prodaja otpada	1.075	3.031
Ostali prihodi	2.098	3.926
Ukupno	<u>115.207</u>	<u>19.670</u>
Ostali rashodi		
Naknadno odobren rabat kupcima	(-)	(17.716)
Gubici od prodaje materijala	(112.113)	(12.278)
Gubici po osnovu rashodovanja nekretnina i opreme	(84)	(506)
Obezvredjenje imovine		-
Obezvredjenje potraživanja	()	
Obezvredjenje učešća u kapitalu		
Kalo, rastur, kvar i lom		
Kazne	(101)	()
Manjkovi		
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja		(9.111)
Rashodovanje zaliha materijala		
Ostali rashodi	(62)	(13.750)
Ukupno	<u>(112.360)</u>	<u>(53.361)</u>
Neto ostali prihodi/rashodi	<u>2.847</u>	<u>(33.691)</u>

12. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući poreski rashod		(4.035)
Odloženi poreski prihod/(rashod)		3.363
Ukupno poreski prihod/(rashod) perioda		<u>(672)</u>

Tekući porez na dobit i odloženi poreski rashodi i prihodi nisu obračunavani za 2012. godinu.

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

13. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Licence i softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na 1. januar 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Povećanja	-	-	-	-
Prenos sa/na	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Stanje na 30. jun 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Akumulirana ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2012.	-	-	-	-
Amortizacija za 2012. godinu	-	-	-	-
Prodaja/rashod	-	-	-	-
Stanje na 30. jun 2012	-	-	-	-
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2012. godine	6.924	-	108.980	115.904
Sadašnja vrednost na dan 30. jun 2012. godine	6.924	-	108.980	115.904

Ostala nematerijalna ulaganja odnose se na pravo trajnog korišćenja građevinskog zemljišta.

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ostalo	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku i avansi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2012.	2.186	2.149.251	2.367.585	2.365	4.521.387
Povećanje			156		156
Rashodovanje					
Prodaja			(3.989)		(3.989)
Prenos na zalihe					
Stanje na 30. jun 2012.	2.186	2.149.251	2.363.752	2.365	4.517.554
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2012.		(1.121.774)	(2.183.395)		(3.305.169)
Amortizacija za 2012. godinu		(35.503)	(26.984)		(62.487)
Prodaja			3.401		3.401
Prenos na zalihe					
Stanje na 30. jun 2012.		(1.157.277)	(2.206.978)		(3.364.255)
Sadašnja vrednost na dan 30. jun 2012. godine	2.186	991.974	156.773	2.365	1.153.299

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

Na dan 30. jun 2012. godine, sva neotpisana vrednost nekretnina, postrojenja i opreme Društva je pod hipotekom, kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita odobrenih od strane Komercijalne banke.

15. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Investicione nekretnine
Nabavna vrednost	
Stanje 1. januara 2012. godine	79.023
Nabavka	
Smanjenje – isknjižavanje	
Stanje na dan 30. jun 2012. godine	79.023
Ispravka vrednosti	
Stanje 1. januara 2012. godine	(11.722)
Amortizacija	(801)
Smanjenje – isknjižavanje	
Stanje na dan 30. jun 2012. godine	(12.523)
Sadašnja vrednost na dan 30. jun 2012.	66.500

Investicione nekretnine u iznosu od RSD 66.500 hiljada se odnose na zgradu bivše štamparije „Prosveta“ u Somboru, Trg Koste Trifkovića, koja je pod zakupom od strane maloprodaje „Delhaize Serbia“ doo.

16. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Učešća u kapitalu privrednih društva		
Novosadski sajam	4.453	6.536
Dunav osiguranje	43	85
PZ Industrijsko bilje	46	46
BFC Beočin	-	183
EAN YU	5	5
Somborcom	-	891
Minus: Ispravka vrednosti	-	(1.074)
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>4.547</u>	<u>6.672</u>

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 30. jun 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po tržišnoj vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat svođenja učešća u kapitalu na tržišnu vrednost, u iznosu od RSD 577 hiljada na dan 30. jun 2012. godine, obuhvaćen je preko povećanja nerealizovanih gubitaka po osnovu hartija od vrednosti Društva.

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

17. ZALIHE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal	33.849	85.079
Rezervni delovi	42.554	41.323
Alat i inventar	479	443
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Nedovršena proizvodnja	3.498	2.628
Gotovi proizvodi	17.935	163.002
Dati avansi za zalihe	59.157	75.584
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2.839)	(2.845)
Roba	13.395	33.108
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Stanje na dan 30. jun 2012.	168.028	398.322

18. POTRAŽIVANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji – povezana pravna lica	2.602.730	3.327.085
Kupci u zemlji	67.441	71.663
Potraživanja iz zajedničkih poslova sa ppl	112.235	231.360
Kupci u inostranstvu	24.118	21.584
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(85.079)	(87.362)
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Potraživanja za kamatu	547	547
Potraživanja od zaposlenih	6.283	6.463
Potraživanja od državnih organa	-	16
Ostala tekuća potraživanja	1.586	1.812
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		(9)
Saldo na dan 30. jun 2012.	2.729.861	3.573.159
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		-
Saldo na dan 30. jun 2012.	2.729.861	3.573.159

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

19. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Stanje na dan 30. jun 2012.	-	-

Društvo nema otkupljenih sopstvenih akcija, mada je na vanrednoj skupštini akcionara 19.03.2012. godine doneta odluka o objavljivanju javnog poziva za okup sopstvenih akcija.

20. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući račun	162	213
Izdvojena novčana sredstva	4	4
Devizni račun	52	46
Ostala novčana sredstva	32	32
Stanje na dan 30. jun 2012.	250	295

21. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Porez na dodatu vrednost	813	-
Ostalo	23.222	25.284
Stanje na dan 30. jun 2012.	24.035	25.284

22. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 30. jun 2012. godine akcijski kapital se sastoji od 143.149 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 13.050 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

Struktura akcijskog kapitala na dan 30. jun 2012. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Po broju glasova</u>
Akcijski fond RS	31.197	407.121	21.793 %
Cesun Agro *	30.481	397.777	21.293 %
Monus distribucija *	30.481	397.777	21.293 %
Invej *	29.502	385.001	20.609 %
Enigma international	3.699	48.272	3.304 %
Ostali akcionari	17.789	232.146	11.708 %
* Postoje upisane zaloge 1. i viših redova			
Ukupno	143.149	1.868.094	100.0 %

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

23. DUGOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dugoročni krediti od banaka	356.527	359.206
Dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>356.527</u>	<u>359.206</u>

Dugoročne kredite čine:

	<u>EUR</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
NBS		29.524	29.524
Komercijalna banka	3.125.000	327.003	329.682
Stanje na dan 30. jun 2012.	3.125.000	<u>356.527</u>	<u>359.206</u>

Dugoročni kredit Komercijalne banke u iznosu od 5.000.000 eura odobren je Društvu 2010. godine sa rokom otplate 3 godine i grejs periodom od godinu dana, uz kamatnu stopu u rasponu od 8.95 % na godišnjem nivou. Prva rata otplate dospeva 30.03.2011. godine. Deo kredita od 1.875.000 eura sa dospećem 2011. preknjižen je na deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine. Aneksom 1, ugovora o kreditu, početak otplate kredita je prolongiran za godinu dana, tako da otplata počinje 30.03.2012. godine.

Dugoročni kredit od NBS potiče iz kredita uzetog 1989. godine od LHB Handels Bank iz Frankfurta, gde je Vojvodjanska banka a.d. Novi Sad bila garant. Deo kredita društvo je vratilo iz sopstvenih sredstava preko Metals banke a.d. Novi Sad i Deutsche bank iz Nemačke, dok je ostatak duga LHB banka naplatila od NBS. 1996. godine Društvo je podnelo Privrednom sudu tužbu protiv Vojvodjanske banke za zloupotrebu položaja i aktiviranje blanko akceptnih naloga u cilju naplate provizije i kamate. Privredni sud u Somboru je 1999. doneo presudu u korist Društva, nakon čega je Vojvodjanska banka uputila protivtužbu Višem privrednom sudu u Beogradu 2000. godine. Nakon toga, Vojvodjanska banka je prenela svoja potraživanja od Društva Agenciji za osiguranje depozita koji zastupa Republiku Srbiju. Potraživanja iznose 818.438,37 eura, što po srednjem kursu na dan 30.06.2012. godine iznosi 94.792 hiljade dinara. Po ovom osnovu nisu formirana nikakva rezervisanja. Dana 08.02.2010.god. Agencija za osiguranje depozita iz Beograda podnela je tužbu Privrednom sudu u Somboru, predmet pod brojem P.274/2010 protiv tužene AD „Sunce“ Sombor radi duga. U naznačenom predmetu doneta je prvostepena presuda kojom je odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim se zahteva od tuženod AD „Sunce“, Sombor isplata dinarske protivvrednosti 818.438,37 eur-a s kamatom od 0,5% mesečno, od 01.09.2005.god. do isplate. Na pomenutu presudu tužilac je izjavio žalbu. Čeka se donošenje presude Privrednog apelacionog suda u Beogradu.

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 30. jun prikazano je u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Period otplate		
Do 1 godine	217.163	197.809
Od 1 do 5 godina	356.527	359.206
Ukupno	<u>573.690</u>	<u>557.015</u>

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

24. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	(217.163)	(197.809)
Tekuće dospeće kratkoročnih kredita	(257.240)	(181.669)
Ostale tekuće obaveze	-	-
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>(474.403)</u>	<u>(379.478)</u>

25. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači – povezana pravna lica	(6.740)	(1.339.583)
Dobavljači u zemlji	(57.623)	(52.774)
Dobavljači u inostranstvu	(38.023)	(3.428)
Primljeni avansi za proizvode i usluge	(229)	(219)
Obaveze iz specifičnih poslova	(220.641)	-
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>(323.256)</u>	<u>(1.396.004)</u>

26. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	(4.809)	(6.195)
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	(634)	(883)
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	(1.187)	(1.543)
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	(1.189)	(1.547)
Obaveze prema zaposlenima	(108)	(138)
Obaveze za kamate	(21.430)	(5.659)
Ostale kratkoročne obaveze	(10.640)	(16.160)
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>(39.997)</u>	<u>(32.125)</u>

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

27. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	(354)	(6.589)
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	<u>(14.370)</u>	<u>(14.415)</u>
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>(14.724)</u>	<u>(21.004)</u>

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tuđa roba na zalihama	3.386	1.660
Primljene garancije	84.693	40
Date bankarske garancije	5.433.432	7.341.965
Izdate menice – pokriće za kredit	<u>133.333</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 30. jun 2012.	<u>5.654.844</u>	<u>7.343.665</u>

29. ZARADA PO AKCIJI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto dobitak	-	-
Prosečan ponderisani broj akcija	<u>143.149</u>	<u>143.149</u>
Zarada po akciji *** (<u>u RSD</u>)	<u>-</u>	<u>-</u>

“Sunce” a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

30. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Ostale transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2012.	2011.
Kupci		
Invej	2.253.632	3.308.001
Vital	340.363	13.201
PIK Vrbas	2.957	2.957
Rubin	476	483
MBS Smederevo	2	
Pekarska industrija Pančevo	-	3
Happy TV	149	110
Monus	1.880	252
Albus	2.871	1.920
Stari grad	93	
Ratar	218	
Medela	89	158
Ukupno:	<u>2.602.730</u>	<u>3.327.085</u>
Dobavljači		
Invej	(871)	(559.455)
Vital	(83)	(774.824)
Happy TV	(4.901)	(4.901)
Happy K TV	(600)	
Monus	-	(42)
Luka Dunav	(174)	(126)
Ratar	-	(55)
Rubin	-	(72)
Pekarska industrija	(28)	(31)
Albus	-	(54)
Medela	-	(23)
Stari grad	(73)	
Ukupno:	<u>(6.740)</u>	<u>(1.339.583)</u>
Dati avansi		
Happy TV	55.005	71.584
Ukupno:	<u>55.005</u>	<u>71.584</u>
Potraž.iz specifičnih poslova		
Invej	112.235	231.360
Ukupno:	<u>112.235</u>	<u>231.360</u>
Obaveze po osnovu novč.pozajmica		
Luka Dunav	(9.500)	(9.500)
Ukupno:	<u>(9.500)</u>	<u>(9.500)</u>
Obaveze po osnovu plaćenih jemstava		
Invej	220.637	
Ukupno:	<u>220.637</u>	

"Sunce" a.d. - Fabrika ulja i biljnih masti – Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje

U Somboru, 15. avgust 2012. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Radmila Dubroja,
rukov.sl.finansija i računovodstva

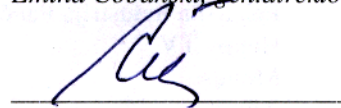

Zakonski zastupnik

Emina Čobanski, gen.direktor

Fabrika ulja i biljnih masti
Staparski put bb, Sombor

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
DRUŠTVA

Sombor, avgust 2012.

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Sunce“ a.d., iz Sombora, Stuparski put bb, MB: 08067899 objavljuje:

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2012. GODINU

I POLUGODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

- 1.1. Bilans stanja
- 1.2. Bilans uspeha
- 1.3. Izveštaj o tokovima gotovine
- 1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu
- 1.5. Napomene uz finansijske izveštaje

II GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1). *Prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva*

Poslovanje društva u 2012. godini je odraz otkupa u kampanji 2011. godine. Zbog znatno manje otkupljene količine suncokreta od očekivane, uposlenost kapaciteta u prvom polugodištu ove godine je ispod 10 %. Stepen zaduženosti društva iznosi 28 %, I stepen likvidnosti 0.029 %, II stepen 323 %.

BILANS USPEHA

	30.06.2012.	30.06.2011.
<u>Poslovni prihodi</u>	214.928	1.243.655
Prihodi od prodaje	575.743	1.483.272
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	8	0
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	0	0
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	366.976	247.205
Ostali poslovni prihodi	6.153	7.588
<u>Poslovni rashodi</u>	373.689	1.213.997
Nabavna vrednost prodate robe	11.516	617.412
Troškovi materijala	202.529	433.467
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	53.748	64.570
Troškovi amortizacije i rezervisanja	63.290	63.871
Ostali poslovni rashodi	42.606	34.677
<u>Poslovni dobitak</u>	0	29.658
<u>Poslovni gubitak</u>	158.761	0
<u>Finansijski prihodi</u>	16	2.726
<u>Finansijski rashodi</u>	94.450	42.142
<u>Ostali prihodi</u>	115.207	19.670
<u>Ostali rashodi</u>	112.360	53.361
<u>Gubitak iz redovnog poslovanja pre oporez.</u>	250.348	43.449
<u>Poreski rashod perioda</u>	2.017	2.792
<u>Odloženi poreski prihodi perioda</u>	0	0
<u>Neto gubitak</u>	252.365	46.241

BILANS STANJA

	30.06.2012.	31.12.2011.
<u>Stalna imovina</u>	1.340.250	1.404.548
Nematerijalna ulaganja	115.904	115.904
Nekretnine, postrojenja, oprema	1.219.799	1.283.520
Dugoročni finansijski plasmani	4.547	5.124
<u>Obrtna imovina</u>	2.922.174	3.339.194
Zalihe	168.028	802.119
Stalna sredstva namenjena prodaji		968
Potraživanja	2.729.861	2.466.586
Potraživanja za vište plaćen porez na dobitak		1.084
Gotovina	250	918
Porez na dodatu vrednost i avr	24.035	67.519
<u>Ukupna aktiva</u>	4.262.424	4.743.742
<u>Kapital</u>	3.003.401	3.256.344
Osnovni kapital	1.894.534	1.894.534
Rezerve	95.370	95.370
Revalorizacione rezerve	635.547	637.379
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	11.850	11.850
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	11.832	11.255
Nerasporedjen dobitak	630.297	628.466
Gubitak	252.365	
Otkupljene sopstvene akcije	0	0
<u>Dugoročna rezervisanja i obaveze</u>	1.208.910	1.437.285
Dugoročni krediti	356.527	356.527
Kratkoročne finansijske obaveze	474.403	703.618
Obaveze iz poslovanja	323.256	327.160
Ostale kratkoročne obaveze	39.997	35.632
Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda i pvr	14.724	14.348
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	3	0
<u>Odložene poreske obaveze</u>	50.113	50.113
<u>Ukupna pasiva</u>	4.262.424	4.743.742

2) *Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo*

Planirani poslovni ciljevi su definisani u godišnjem budžetu, a njihova realizacija treba da rezultira povećanim učešćem „Sunca“ na tržištu. Planirano je da se u novoj kampanji izvrši otkup 68.000 tona suncokreta, čime bi se obezbedila proizvodnja 34.600 tona sirovog ulja, 30.000 tona jestivog ulja, 22.700 tona ambalažiranog ulja, 25.800 tona suncokretove sačme te 1.600 tona margarina i majoneza. Naravno, očekivan podbačaj roda suncokreta usled suše, imaće negativan uticaj na poslovanje društva, pa je tako i realizacija definisanih ciljeva za ovu godinu neizvesna.

3) *Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema*

Nije bilo važnijih poslovnih događaja nakon 30.06.2012.

4) *Svi značajniji poslovi sa povezanim licima*

Poslovanje društva je skoro isključivo vezano za „Invej“ a.d. koji poseduje 20,61 % akcija društva.

5) *Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja*

Društvo nije imalo aktivnosti na ovom polju.

Podaci o stečenim sopstvenim akcijama

Društvo ne poseduje sopstvene akcije.

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujemo da je prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Ime i prezime   Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Radmila Dubroja   Rukovodioc službe finansija i računovodstva

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Sunce ad je inkorporiralo u svoja opšta akta sve moderne principe korporativnog upravljanja i iste je pirmenjivalo u svom poslovanju. I ako nema svoj vlastiti, Sunce će u postupku usaglašavanja sa sada važećim Zakonom o privrednim društvima, doneti vlastiti kodeks.

Javno društvo je dužno da sastavi Polugodišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da Polugodišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Polugodišnjem izveštaju.

U Somboru,

Dana 15.08.2012.

Nadležni organ

